

Belföldi hírek

bb 1. kedvezőbb lehetőségek az egyetemi, főiskolai idegen-nyelv
oktatásban

i szö/zsu/ny zs hgy

1975 január 4

az oktatási miniszter - egyetértésben az illetékes tárcák vezetőivel - utasításban szabályozta a felsőoktatási intézményekben folyó idegen-nyelvek oktatását. eszerint a cél az, hogy a hallgatók tanulmányaik során legalább egy idegen-nyelvet olyan fokon ismerjenek meg, amely - a képzésnek megfelelő - szakirodalom önálló tanulmányozására képessé teszi őket. cél továbbá az is, hogy tegye lehetővé még egy idegen-nyelv hasonló foku elsajátítását és tárgyalási szintű nyelvtudás megszerzését is.

részletesen felsorolja az utasítás, hogy kik mentesülhetnek az idegen nyelvi képzés alól, majd kimondja:

az idegen -nyelveket a felsőoktatási intézményekben legalább heti két órában kell és legfeljebb heti 4 órában lehet oktatni. a kötelező nyelvoktatás egész időtartama alatt - azokban a félévekben, amelyekben a kötelező nyelvoktatási órák száma a heti kétőt nem haladja meg - a tanrendbe heti két fakultatív / választható/ nyelvórát is be kell állítani. azokban a félévekben, amelyekben a diákok kötelező nyelvi képzésben nem vesznek részt, heti négy fakultatív nyelvóra is beállítható.

/folyt köv/

-1-

bb 1. / kedvezőbb ...folyt/ny

az egyetemeken a kötelező idegennyelvi képzés időtartama nyolc félév. a képzési idő első felében / az első-negyedik félévben / a hallgatók orosz nyelvet tanulnak, s a negyedik félév végén záróvizsgát tesznek. a képzési idő második felében / az ötödik-nyolcadik félévben/ az egyetemisták választhatnak az orosz társalgás, a második idegen-nyelv kezdőfokon, vagy a második idegen-nyelv haladó fokon való tanulása között. a nyolcadik félév végén ismét záróvizsgát tesznek, de a második záróvizsgán már ez utóbbi három képzési forma valamelyikéből adnak számot. / az első és a második záróvizsga az előírt időpontnál korábban is, bármely félév végén letehető/.

az egyetemeken az orosz nyelven kívül a kari tanács által megállapított - legalább két - másik idegen-nyelvet is kell oktatni. a diákok az orosz nyelven kívül akár kötelező, akár választható oktatás keretében egy időben csak egy idegen-nyelvet tanulhatnak. / ez utóbbi rendelkezés alól az intézmény vezetője felmentést adhat./ mindemellett - legalább öt jelentkező esetében - olyan diákok számára, akik idegen-nyelvből állami nyelvvizsgát kívánnak tenni, az egyetemi képzési idő végéig heti négy órában állami nyelvvizsgára előkészítő oktatást is kell szervezni.

a főiskolákon a kötelező idegennyelvi képzés időtartama négy félév. a képzési idő alatt a hallgatók orosz nyelvet tanulnak, és abból a negyedik félév végén záróvizsgát tesznek. a főiskolákon az orosz nyelven kívül a főigazgatók / igazgatók/ által megállapított legalább egy idegen-nyelvet is kell oktatni, fakultatív formában. a hallgatók az orosz nyelven kívül fakultatív oktatás keretében egy időben csak egy idegen nyelvet tanulhatnak.

az utasítás hatályba lépett./mti/

-.-

bb 2. toronyház veszprémben

vid/ká/ny hgy

1975 január 4

veszprémben, a nagyarányú városfejlesztési program idején első eseménye a 20 emeletes toronyház átadása lesz. az új városközpont épületcsoportjából kiemelkedő toronyház műszaki átvétele az elmúlt napokban befejeződött, jelenleg az utolsó javításokon dolgoznak.

a toronyházban 130 lakást képeztek ki. valamennyit korszerű, beépített butorokkal látták el. az épülethez kazánházat, 200 ezer literes tartalék-víz tartályt és francia gyártmányú légfűtő berendezést is felszereltek./mti/

-.-
-2-

bb 3. nagyobb felújítási támogatás a műemlékileg védett népi épületek tulajdonosainak

i sb/mm/ny ie la

1975 január 4

az országban alig több mint ezer műemlékileg védett népi épületet tartanak nyilván, s ennek több mint fele magántulajdonban van. az épületek fenntartásához, felújításához 1971 óta az országos műemléki felügyelőség általánként vissza nem térítendő támogatásban részesíthette a magántulajdonban álló műemlékileg védett népi épületek tulajdonosát. az építésügyi és városfejlesztési miniszter most módosította az 1971. évi jogszabályt, nagyobb anyagi támogatásra adott lehetőséget így a népi műemléképületnél három-ezer helyett négyezer-ötezer, a műemléki jellegű épületnél kétezer helyett háromezer-négyezer, a város- illetve faluképjellegű épületnél pedig ezer helyett kétezer-háromezer forint lehet az éves fenntartási átalány, amit az épület rendeltetésének, értékének, nagyságának, fenntartási költségeinek, továbbá a tulajdonos szociális, jövedelmi és vagyoni helyzetének figyelembe vételével határoznak meg.

a magántulajdonban álló népi műemlék és műemlékjellegű épületek gazdáinak eddig csak alig a fele élt a vissza nem térítendő rendszeres támogatás lehetőségével. attól tartottak, hogy az átalány elfogadása csökkenti tulajdonosi jogukat, s ezzel beleszólást engednek a műemlékvédelmi hatóságnak az épület átalakításába. az érvényes műemlékvédelmi jogszabályok azonban nem az átalány elfogadásán múlnak, előírásaik anélkül is kötelezőek, tehát a műemlékvédelmi hatóság engedélye nélkül műemléki vagy műemléki jellegű épületeket átalakítani, lebontani vagy más módon megváltoztatni nem szabad. a fenntartási átalánynak egyedüli célja, hogy e támogatással csökkentse a tulajdonosokra nehezedő rendszeres fenntartási és karbantartási terheket. általános törekvés ugyanis a műemlékvédelemben, hogy a megőrzendő épületnek legyen tulajdonosa, lakója, mert éppen a rendszeres használat ösztönöz a legjobban a fenntartásra, az épület védelmére. a most megjelent módosító rendelkezés ezért intézkedett arról is, hogy nagyobb felújításkor eseti támogatást kapjanak a magántulajdonban álló műemlékileg védett épületek gazdái pénzben vagy sajátos - náda, zsindely stb - építőanyagban. ennek értéke elérheti a korábbi 25 ezer helyett a 30 ezer forintot is. az új miniszteri utasítás január 1-én lépett hatályba./mti/

-.-
-3-

bb 4. 1300 vendég a szovjet kultúra és tudomány házában télapó-
ünnepségein

t gy/tr/p hi la

1975. január 4.

a budapesti szovjet kultúra és tudomány házában „szovjet-
télapó ünnepségek”, sorozatát rendezték meg január 2-4 között.
a kulturcentrum minden termét, klubhelyiségét azok a kisdiákok
vették birtokukba, akik jó uttoró munkájukkal és a hazánk fel-
szabadulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett vetélkedőn
elért kiváló eredményeikkel érdemelték ki a meghívást. Össze-
sen mintegy 1.300 gyermek tanult szovjet újví gyermekdalokat tél-
apó és hópehelyke vezetésével.

a kis ezer mesterek télapó mesés műhelyében farsangi álarc-
kat és játékokat készítettek. a 220 személyes mozi teremben a ki-
csinyeket gyermekfilmek szórakoztatták. a klubteremben budapesten
tanuló szovjet, illetve magyar kisiskolások adtak elő farsangi
báb műsort társaiknak. a moszkvai télapó sok-sok ajándéka talált
gazdára az új év első napjaiban a szovjet pionírszervezet tiszte-
letére rendezett vetélkedőn. a résztvevők a szovjet gyermekek éle-
téről és munkájukról uttoró szervezeteinek barátságáról szer-
zett ismereteiket bizonyították. /mti/

-. -

bb.5. a behavazott Bükkben telet a lipicai csikóménés

vid/p ká hgy

1975. január 4.

a szilvásváradi állami gazdaság lipicai törzstenyészetében
világrajött csikókat egy-három éves koruk között a Bükk-fennsi-
kon, csipkés kúton tartják. a csipkés kúti ménés megközelítőleg
nyolcvan csikóját a fajta származási helyének megfelelő termé-
szetes környezetben nevelik. így válnak edzett, a fáradságokat
jól bíró, igénytelen, emellett kecses járásu, teherszállításra,
de sportcélokra is egyaránt alkalmas lovakká.

a korábbi hetek nedves, kedvezőtlen időjárását követően
most már a behavazott Bükkfennsíkra hajtották ki a lipicai
csikóménest. a csikósok felügyelete alatt több órát töltenek
a havas terepen, s edzőnek a szélsőséges időjáráshoz. a járatás
után a csikókat nem kötik a jászolhoz, azok szabadon mozognak
a megfelelően temperált istállóban. /mti/

-. -

-4-

bb.6. az én módszerem - továbbképző tanfolyam fotóamatőröknek

me/zsu/p hi hgy

1975. január 4.

tíz előadásból álló továbbképző tanfolyam kezdődik fotó-
amatőrök részére január 15-én a fővárosi művelődési házban.
az előadásokat szerdai napokon 18 órai kezdettel tartják.
tájékoztatás és jelentkezés január 6-tól hétfőn és szerdán
17-19 óráig, XI. fehérvári ut. 47.1.em.23.sz.szobában. /mti/

-. -

bb.7. pályázat baranya megyei és nyírségi családi lakóházak
tervezésére

i sb/tr/p ie la

1975. január 4.

az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium és a
megyei tanácsok egymás után hirdetnek közös pályázatokat csa-
ládi lakóházak tervezésére. most újabb két megye, a baranya
megyei és a szabolics-szatmár megyei tanács tette közzé pályáza-
ti hirdetményét az évm-mel közösen. ezuttal is az a cél, hogy a
megyék tájjellegének, foglalkozási ágainak, a lakosság igényei-
nek megfelelő családi házak építésére készítsenek terveket a
pályázók, s így növeljék a lakosságnak ajánlott tervek választé-
kát.

az érdeklődők már mindkét tervpályázati kiírást átvehetik
az évm gazdasági hivatalában /budapest, v. kerület, beloiannisz
utca 2-4/ s a kész terveket a baranyai családi házakról legkés-
őbb március 24-ig, a nyírségi házakról április 15-ig kell
postán elküldeni. mindkét pályázatnál 220.000-220.000 forintot
irányoztak elő a legjobb tervek díjazására és megvásárlására. a
pályázat eredményét a baranyai házakról április 24-ig, a nyír-
ségiokról május 20-ig hirdetik ki. /mti/

-. -

bb.8. mit ígér a tévé a jövőhétre?

i nn/tm/p hi la

1975. január 4.

január 7-én, kedden délután a kamerák a miskolci huskom-
binátba látogatnak, ahol 1975-ben fejeződik be a beruházás. az
üzembehelyezés előtti gondokkal foglalkozik az adás. este a tré-
facsinálók című angol filmet közvetítik.
/folyt köv ./

-5-

bb.8. mit ígér ,,,folyt /p

január 8-án, szerdán a kőkorszaki emberek nyomában címmel 8 részes csehszlovák ismeretterjesztő rövidfilm-sorozat foglalkozik az 1969. évi morvaországi antropos múzeum expedíciójával. Az első rész 17.30 órakor kezdődik. Ugyancsak ezen a délutánon indul a hétrészes „hol vagytok ti régi játszótársak?“, című dokumentumfilm sorozat. Pásztor Ferenc szerkesztő-riporter, a salgótarjáni acélgyár-telepi iskola kisdíákja volt osztálytársait keresi fel. A filmekből kiderül, hová lettek, mi lett a soruk a gyártelepi fiuknak. Az első részben a pilótával, Jekkel Rudolfal ismerkedhetünk meg. Este 20 órától mutatják be Szász György: vacsora a hadiszálláson című tv-játékát. A világségi fegyverletétel után öt magyar honvéd tábornok várja a cári döntését: kiadják-e őket az osztrákoknak, vagy sem. A 2-es műsorban 20 órától a városok című képzőművészeti filmsorozat első része perog. Címe: milánótól-bresciáig. A 13 részes nszk filmsorozat észak-italia, franciaország, hollandia és belgium városába kalauzolja a nézőt.

január 9-én, csütörtökön pataki Istvánra, az 1944. december 24-én sopronkőhidán kivégzett fiatal, harcös kommunistára emlékezik az a dokumentumfilm, amelyben az egykori szemtanúk utolsó óráiról is beszámolnak. 20 órától újra találkozhatunk Láng Vincével. Pintér József: egy óra múlva itt vagyok című sorozatának folytatása következik. A IX. rész címe: az ünnepség. A történet ukrájában a munkaszolgálatosok között perog tovább.

január 10-én, pénteken a hazai esték soron következő helyszíne Dunaujváros és Tatahánya. A 2-es műsorban Kende Sándor: szerelmes barátaim című drámáját közvetítik a Katona József Színház előadásában, felvételről.

január 11-én, szombaton délután portréfilmet mutatnak be Vándor Sándorról. A kitűnő zeneszerzőről és emberről megemlékeznek a nagyhirű Vándor kórus tagjai, valamint a pályatársak és harcostársak közül Góbbi Hilda, Major Tamás, és Raics István. A szombat este műsorában többek között ott szerepel Gádor Béla: néhány első szerelem története című tv-filmje, Gyurkovits Tibor: nemzetközi magány című jelenete és a Zsákbamacska című kvízzjáték. Az est vendége: Tatjana Lioznova, a most véget ért „a tavasz 17 pillanata“, című nagyszerű filmsorozat rendezője.

január 12-én, vasárnap hazánk, Magyarország címmel 13-részes dokumentumfilm-sorozat indul. A ma film és a magyar televízió közös vállalkozása igyekszik képet adni három évtizedes fejlődésünkről. Az első adás - beszélgetés a térképpel - a magyar térképtudomány kialakulását és fejlődését követi nyomon, este a Színházmúzeum Latabár Kálmánra emlékezik. /mti/

-6-

bb. 9. szegedi vasuti rekord

vid ká/il la

1975. január 4.

A máv szegedi igazgatósága egész délnyugatra kiterjedő munkaterületén a múlt évben 10.3 millió tonna áru továbbításával az éves terv túlteljesítésével szállítási rekordot ért el. Az alföldnek ezen a részén vasuti kocsiba rakott és elszállított gabona, zöldség, gyümölcs, cukorrépa és más áru mennyisége több mint fél millió tonnával meghaladta az előző évi mennyiséget.

Megtették az előkészületeket az idei feladatok hasonló sikeres megoldására: ugynevezett előszállítási szerződést kötöttek a terület tizenhárom legnagyobb szállítói cégével, - főként házgyárral, építő vállalatokkal. E szerződések szerint anyagilag is érdekelték a vállalatokat abban, hogy a téli holtidénynek számító időszakban minél több építőanyagot fuvarozzanak. /mti/

bb. 10. az ōrségi talajjavítás tíz éve: megkészszeresződött a földek hozama, kedvező feltételek a nagyüzemi gazdálkodáshoz

vid ká/il hgy

1975. január 4.

Jubileumi mértékkel készült az ōrségi vízrendezési és talajvédelmi társulatnál, amely tíz évvel ezelőtt 1964. végén alakult meg Vas megyében az ōrségi komplex talajjavítási program végrehajtására. A társulat a kötött, agyagos, savanyú, rossz termőtalajú tájegységen eddig több mint 150 millió forint értékű talajjavítási, vízrendezési munkát végzett. E munkák során többek között mintegy kétmillió köbméter földet mozgattak meg, 634 kilométernyi vízlevezető csatornát építettek, több mint másfél millió méter alagsóvet fektettek le, ezer műtárgyat - hidat, átereszt, stb. létesítettek.

A komplex meliorációval összefüggő munkákat az idén folytatják, többek között egyházasrádócon, Bajánsenyén, Csörötneken, Ivancon, Rátóton, Szentpéterfán és Felsőcsatáron. Jelentős feladata a társulatnak a most induló hegyháti talajjavítási és vízrendezési program megvalósítása. E munkában már hasznosíthatják az ōrségi program végrehajtása során eddig szerzett tapasztalatokat.

/folyt.köv./

8.00/il

900

- 7 -

bb. 10./ az őrési folyt./il

a meliorációra fordított összeg jól kamatozik, s rövid idő alatt visszatérül. a kedvezőtlen adottságu őrési tájegységen megteremtették a korszerű nagyüzemi gazdálkodás feltételeit. megjavított rendezett területeken megkészsereződött, van ahol többszörösére emelkedett a kenyér és takarmánynövények hozama, s új növények honosodtak meg. egyre nagyobb területet foglalnak el a pillangós takarmányfélék, elősegítve a szarvasmarhaállomány fejlesztését./mti/

-. -

bb. 11. az idén belép a termelésbe a kecskeméti házgyár

vid ká/il hgy

1975. január 4.

bács-kiskun megyében a negyedik ötéves tervidőszakban minden előzőnél több, összesen 20 000 lakás felépítését tűzték ki célul. az eltelt négy év eredményeiből arra következtetnek, hogy sikerül e fontos program megvalósítása. az elmúlt két évben meggyorsult az építés üteme. az 1973-1974-ben különböző építési formákban elkészült 8356 új otthon több mint amennyit a tervidőszak első két évében átadtak. megfelelő szervezéssel, az építőipar további jó munkájával, kismértékben még túl is teljesíthető a megye ötéves lakásépítési terve.

már kidolgozták bács-kiskun megye következő ötödik ötéves lakásépítési, víz-, csatorna- és közműfejlesztési tervkoncepcióját is, amely összesen 25 000 új lakás felépítését irányozza elő, fellet többszintes, zömmel új lakótelepi, másik ötven százalékát pedig kertes ház formában. a városi építkezéseket házgyári technológia gyorsítja majd: ez év második felében termelni kezd a kecskeméti házgyár./mti/

-. -

bb. 12. termelőszövetkezeti koncentráció baranyában - újabb tíz nagyhatáru tsz alakult

vid ká/il hgy

1975. január 4.

január első napjaiban újabb tíz nagyhatáru termelőszövetkezet kezdte meg működését baranya megyében.

/folyt.köv./
8.05/il

- 8 -

pl

bb. 12./termelőszövetkezeti folyt./il

az őszi és a tél folyamán 28 közös gazdaság tagságaszavazta meg az egyesülési határozatot, amely 1975. január 1-én lépett életbe. az évvégi mérleget még külön készítik el és a zárszámadást még külön tartják ezek az üzemek, de az őszi munkákat már összehangoltan végezték és a tervezés együtt történik ezekben a napokban, hetekben.

másfél évtizede tart már a baranyai tsz-ek fokozatos tervszerű egyesülése. 1960-ban - a megye aprófalvas jellegéből következően - még 311 közös gazdaság működött, átlagosan öt-hat száz hektáron. jelenleg mintegy hetven termelőszövetkezet gazdálkodik a baranyai határban, s átlagos területük 3300-3400 hektár közötti.

a tíz új termelőszövetkezet mintegy 65 ezer hektáron gazdálkodik, tagjainak száma meghaladja a tízezret, ami jól mutatja a koncentráció erősségét. ezek a gazdaságok most 84 falu népet egyesítik, azaz egy nagyüzemhez átlagosan nyolc-kilenc település tartozik. nehéz, bonyolult folyamat a sokszor merőben eltérő adottságokkal és feltételekkel rendelkező egységek összekovácsolása. a termelőszövetkezeteknek a gazdálkodás során - „menetközben” - kell kialakítaniuk a 8-10-12, vagy annál is több fatura tagoló nagyüzemek irányításának és ellenőrzésének rendszerét.

az egyesülések mostani szakaszában jött létre baranya legnagyobb szövetkezeti gazdasága. az egerágyi, a kozármislenyi, az újpetrei és a vókányi tsz-ek fuziójával több mint tízezer hektáros üzem alakult ki a mecsek és a tenkes közötti tájon. egyesült a villányi történelmi borvidék két híres szőlőtermelő gazdaság is: a villányi és a villánykövesdi tsz. a mecseki hegyháton hét kedvezőtlen termőhelyi adottságu termelőszövetkezet három nagy gazdasággá olvadt össze. a területi koncentrálódás maga után vonja a fejlesztési alapok növekedését és így a jövőben gyorsabban fejlődhetnek az üzemek./mti/

-. -

bb. 13. nagyvállalatok együttműködése a gépek jobb kihasználására

vid ká/il hgy

1975. január 4.

két nagy nyíregyházi építőipari kivitelező: a szabolas megyei állami építőipari vállalat és a kelet-magyarországi közmű- és mélyépítő vállalat együttműködési megállapodást írt alá berendezéseik kölcsönös használatáról.

/folyt.köv./
8.10/il

- 9 -

pro

bb. 13./nagyvállalatok folyt./il

mindkét vállalat rendelkezik az iparágban ismert korszerű darukkal és egyéb építőipari gépekkel. ezek kihasználása azonban rendszerint időszakos. kölcsönös üzem- és munkaszervezéssel viszont elérhető az egyenletesebb igénybevétel. az együttműködés egyik leglényegesebb réze, hogy a hétvégeken megszervezzük a közös autódarús ügyeleti szolgálatot. keresik az együttműködés további lehetőségeit is. ilyen többek között a munkás-szálítás problémáinak megoldása./mti/

--

bb. 15. egyetemi felvételre előkészítő tanfolyamok csongrádban

vid ká/il hgy

1975. január 4.

csongrád megyében a szakszervezetek támogatásával az idén is megszervezték a fizikai dolgozók tehetséges középiskolás gyermekei számára az egyetemi felvételre előkészítő tanfolyamokat. 600 harmadikos, illetve negyedikes gimnazistával foglalkoznak a téli hónapokban a szaktagok.

a különórákat hetente azokban az iskolákban tartják, ahol a fiatalok tanulmányaikat folytatják. egy-egy csoportban általában csak 8-10 gyerekkel foglalkoznak, ami lehetővé teszi az alapos felkészítést.

az iskolai téli és tavaszi szünetben egyhetes bentlakásos tanfolyamokat is szerveznek bizonyos tantárgyakból 50 fős csoportoknak. ezeket a tanfolyamokat a szegedi józsef attila tudományegyetem oktatói vezetik és a legkiválóbb hallgatók is részt vesznek a középiskolások oktatásában./mti/

--

bb. 16. ezeröttszáz vagonos hűtőház épül zalaegerszegen

vid ká/il hgy

1975. január 4.

állami nagyberuházásként 1978-ig felépül a zalaegerszegi hűtőház, amelynek feladata lesz a nyugat-dunántul és a balaton part ellátása gyorsfagyasztott áruval, valamint az export árutartalék tárolása.

/folyt.köv./
8.15/il

- 10 -

v

bb. 16./ ezeröttszáz ... folyt./il

a város vezetői és a hűtőipar szakemberei már kijelölték a hűtőház helyét. az objektumot a város nyugati területén kialakulóban lévő élelmiszeripari negyedbe telepítik. a 8 hektárnyi területen 1975-ben kezdődnek az első kapavágások.

a hűtőházat automata és félautomata gépsorokkal látják el./mti/

--

bb. 14. zobákon 15 millió forintot költenek biztonsági berendezésekre

vid ká/il hgy

1975. január 4.

tovább fejlesztik zobákat, a mecseki szénmedence legfiatalabb üzemét, amely az 1964. évi termelési rajt óta több mint hat millió tonna feketeszenet adott. a kitűnő minőségű, kokszolható zobáki szénre elsősorban az új blokkal bővülő dunaujvárosi vasmű tart igényt, tehát hosszú távon biztos fogyasztóra számíthat. a mecseki szénbánya vállalatán belül is nő a jelentősége, mert a nyolcvanas évek derekára kimerülő kossuth-bánya szerepét is zobák veszi át. addigra az eredetileg tervezett napi 300 vagonos kapacitás másfélszeresére nő.

az ideai feladatok egyaránt szolgálják a közeli és távolabbi célokat. a napi termelést segíti a fejtési munkák korszerűsítése, a fizikai munka könnyítése. így már az első negyedben bevezetik a magasnyomású sűrített levegős robbantást. gyorsítják a feltárást, az idén befejezik a diagonális légakna munkáit.

zobákon jelenleg 570 és 630 méter közötti mélységből kúdik napszintre a szenet. az egyik szállítóaknánál 750 méter alá nyomulnak, új széntelepeket közelítenek meg a jövő termelése számára. a közismerten kedvezőtlen természeti adottságok, bányaveszélyek leküzdésére, megelőzésére számos intézkedést tettek. a biztonság fokozására ennél az üzemnél 15 millió forintot költenek az év folyamán. így például valamennyi dolgozót ellátnak olyan készülékkel, amely oxigénszegény levegőben is lehetővé teszi a menekülést. korszerűsítik a hírközlő és riasztó hálózatot, valamint a tűz és metán előrejelzés rendszerét. arról is döntés született, hogy két és fél éven belül önálló mentőállomása lesz a komlózi zobák bányának./mti/

--

8.20/il

- 11 -

Q80

bb.17. elhunyt dr.palicz mihály, a párt-és a munkásmozgalom régi harcosa

mm/zs/ra hgy

1975. január 4.

dr.palicz mihály, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, hosszas betegség után, 67 éves korában elhunyt. 1936 óta vett részt az illegális kommunista párt munkájában szabolcs megyében. a felszabadulás után a párt és az állami élet különböző területein dolgozott, egyebek közt szabolcs megye főispánjaként, majd a helyiipari minisztériumban miniszterhelyettesként.

hamvasztás előtti bucsuztatása január 8-án, szerdán 14 órakor lesz a mező imre uti temetőben. barátai, harcostársai, 13 óra 30-tól róhatják le kegyeletüket.

mszmp 11.kerületi bizottsága
építésügyi és városfejlesztési minisztérium.

/mti/

--

bb.18. kiadhatók a szabadnapok - egyetemista kalauzok hétvégeken a pécsi autóbuszokon

vid/ra cz

1975. január 4.

egyetemista kalauzok pecsett - kitűnő ötlet a mecsekaljai város tömegközlekedését bonyolító volán 12-es vállalat egyik égető gondjának enyhítésére. a krónikus létszámhiány miatt ugyanis nem tudták kiadni a hivatásos kalauzok szabadnapját, de még szabadságukból is több mint ezer nappal tartozott a vállalat a múlt év októberében. így jól jött a közgazdasági egyetem hallgatóinak segítsége, akik vállalták, hogy hét végeken - szombaton és vasárnap - buszra ülnek, ugyan úgy teljesítenek műszakot, mint a vállalati dolgozók. a huszonnégy jelentkező gyorsképzésben részesült. közreműködésüket mindaddig igénybe veszik, míg valamennyi pécsi csuklóson automata váltja fel a kalauzt.

jól járt a vállalat, de jól a tanulók is, akik munkájuk ellenében zsebpénzhez jutnak./mti/

--

9.40/ra

-12-

PSO
P

bb.19. rendőrségi hírek

gg/ra cz

1975. január 4.

hatvan és apc közötti útvonalon varga lászló 30 éves gépkocsivezető, budapesti lakos egy mikrobuszsal összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő nagy istván 49 éves üzemvezető, istenmezejei lakos által vezetett személygépkocsival. az összeütközés következtében nagy istván olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset oka varga lászló szabálytalanul előzött. a rendőrség az eljárást megindította.

a tatai vasútállomáson a budapest felől érkező személyvonat halálra gázolta gera frigyessné 41 éves segédmunkás tatai lakost. a baleset oka, az elhalt a lassító vonat lépcsőjéről leugrott és kerekek alá esett./mti/

--

bb.20. halálos baleset

gg/ra cz

1975. január 4.

a ix.kerületi ferenc körút 12 szám előtt levő villamosmegállóban tóth józsef, 27 éves villamosvezető, budapesti lakos által vezetett 4-es jelzésű villamosról szabálytalan, korai indítás miatt leesett és meghalt glöckner árminné, 82 éves nyugdíjas, budapesti lakos. tóth józsef járművezetői igazolványát a rendőrség bevonta, ellene az eljárást megindította./mti/

--

embaró s : 1975.január 4-én 19.00 óráig!

bb.21.

az országos anyag- és árhivatal

közleménye

az 1975. január 6-án életbelépő fogyasztói árváltozásokról

ra cz

1975. január 4.

január 1-én a kormány határozatának megfelelően néhány, a nagymértékű világpiaci áremelkedéssel leginkább érintett ágazatban felemelték a termelői árakat.

a termelői áremelést kiváltó okok miatt szükséges módosítani egyes területeken a fogyasztói árakat is. erre 1975.január 6-án kerül sor, a termelői áraknál lényegesen szűkebb körben és kisebb mértékben.

/folyt.köv./

10.30/ra

-13-

HOO
P

bb.21. / az országos ... folyt./ra

az állami költségvetés azoknál a fogyasztási cikkekénél, amelyek a lakosság széles rétegei rendszeresen vásárolnak, vagy amelyeknek pl. a háztartási munka megkönnyítésében számottevő szerepük van, illetve a gyermekcikkekénél és a lakosság szerényebb jövedelmű rétegei által keresett olcsóbb árúknál a termelői árakban bekövetkezett emelkedést túlnyomó részben közömbösíti.

egyes cikkcsoportokban az árak részben emelkednek, részben csökkennek. ez a helyzet pl. a ruházati cikkekénél, ahol az ár-növekedések és csökkentések összességükben kiegyenlítik egymást.

az egyes területeken a jelentősebb árváltozások a következők:

a kohászati termékek körében a hengerelt és húzott termékek /különbféle lemezek, huzalok, szalagok, csövek/ ára átlagosan kb. 10 százalékkal emelkedik.

a vas-és műszaki cikkek közül a háztartási villamos hűtőszekrények, mosógépek, centrifugák, porszívók, forróvíztárolók, motorkerékpárok, személygépkocsik, híradástechnikai termékek, zománcozott és alumíniumedények stb. fogyasztói ára változatlan marad.

a sodronyfonatok, lakatok, evő-és tálalóeszközök, háztartási vágóeszközök, motorkerékpár alkatrészek ára részben emelkedik, részben csökken.

5-8 százalékkal emelkedik a kéziszerszámok, vízszelvények, csaptelepek, épületvasalások, zárok, szegek, általános szerárak, valamint átlagosan 21 százalékkal a mezőgazdasági szerszámok ára. a fürdőszoba felszerelési cikkek közül a fürdőkád ára 12 százalékkal emelkedik. a tüzelőberendezéseknél általában 2-6 százalékos az ár-növekedés. a kerékpárok ára 5 százalékkal, az alkatrészeké 3 százalékkal drágul. egyes elektromos háztartási kisgépek ár-emelkedése átlagosan 5 százalék. a szárazelemek ára kb. 40 százalékkal emelkedik.

/folyt.köv./

10.35/ra

-14-

1105

bb.21. / az országos ... 2.folyt./ra

a vegyipari termékek közül a mosó- és mosogatószer, a szappanok, a fogkrém és a csecsemőápolási cikkek fogyasztói ára nem emelkedik. a világító petróleum ára viszont a jelenlegi 4 forintról 6,20 ft-ra növekszik. emelkedik egyes háztartási tisztítószer fogyasztói ára is, más tisztítószereknél /egyes butorfényező, szőnyegtisztító szerek/ az árak csökkennek.

a kozmetikai cikkek közül az arc-, ajak-, hajápoló- és borotválkozószer ára 8 százalékkal, a kéz-és lábápolószereké 15 százalékkal, a borotvakrémeké 23 százalékkal, a kölniké, parfümöké 31 százalékkal emelkedik.

a gumipari termékek körében egyaránt lesznek ár-csökkenések és ár-emelkedések. így a kerékpárköpenyek ára 11 százalékkal csökken, míg a személygépkocsi abroncsköpenyek ára 12 százalékkal, a motorkerékpár-köpenyeké 16 százalékkal, a motorkerékpár tömlők ára 18 százalékkal növekszik.

a műanyagipari termékekénél is lesznek ár-emelkedések és ár-csökkenések. az árváltozások átlagos mértéke a közhasznú háztartási műanyag cikkekénél plusz 1 százalék, az építési célú műanyagoknál pedig plusz 5 százalék.

a fotocikkek közül a filmek ára 12 százalékkal, a fotopapíroké pedig 36 százalékkal növekszik.

a butorok fogyasztói ára átlagosan 3,2 százalékkal emelkedik. a fényezett és a festett butorok fogyasztói árszint emelkedése 0,5-0,6 százalékos lesz, a kárpitozott butoroké pedig átlagosan 7,0-7,5 százalék. a konyhabutorok átlagos ár-emelkedése nem éri el az 1 százalékot. a kizárólag fából készült gyermekbutorok /gyermekjáróka, festett és színes gyermekágy, apróbutorok, gyermek szekrény és szekrényfalak/ fogyasztói ára nem emelkedik. drágulnak viszont a kárpitozott gyermekbutorok.

a ruházati termékek árszínvonala összességében kismértékben csökken. az árváltozásra általában az jellemző, hogy a hagyományos anyagok /tiszt gyapju, tiszta pamut, valódi bőr/ felhasználásával készült termékek fogyasztói ára emelkedik, míg a kizárólag vagy túlnyomórészt műanyagokból, szintetikus anyagokból készültké csökken.

/folyt.köv./

10.45/ra

-15-

1110

bb.21. / az országos ... 3.folyt./ra

a bőr felsőrésszel és bőr talppal készült férfi-és női cipők ára emelkedik. a nem bőr talpu cipők csoportjában kisebb mértékű áremelkedés, illetve árcsökkenés lesz. a gyermek bőrcipők ára általában nem emelkedik; a bébi cipők, valamint az un. „stabilizált”, áras gyermekcipők ára változatlan.

a méterárak közül a tiszta pamutból készült szövetek ára átlagosan 3 százalékkal emelkedik, a szintetikus szállal kevert pamutszöveteknél hasonló nagyságrendű az árcsökkenés. a tiszta gyapju felhasználásával előállított szövetek ára mintegy 18 százalékkal emelkedik, a gyapju-szintetikusszál keverésű szövetek ára - a keverési aránytól függően - 3-4 százalékkal nő. a műszál felhasználásával előállított gyapjutípusú szövetek ára mintegy 10 százalékkal csökken.

a szőnyegeknel átlagban 15 százalékos az áremelkedés.

a konfekcionált ágyneműk árszínvonala változatlan marad. a gyapjutakarók ára 24 százalékkal, a szintetikus keverésűeké 5 százalékkal, a műszál típusúaké 10-12 százalékkal, a paplanoké pedig 20-24 százalékkal emelkedik.

a konfekcionált felsőruházati termékek árváltozása a méterárakban bekövetkezett áremelkedéseket és árcsökkenéseket követi.

csökken a szintetikus anyagból készült felnőtt és gyermek felső kötöttárak ára. a kártoltgyapjuból kötött felsőruházati termékek ára emelkedik. a fésűs tisztagyapju szövetből készült férfiöltönyök 10-21 százalékkal lesznek drágábbak, míg a gyapju-szintetikus szálból készült szövetnél az áremelkedés 4-10 százalékos. a gyermek fésűsszövet öltönyök ára változatlan marad.

a harisnya, harisnyanadrág fogyasztói árszínvonala nem változik. a szintetikus szálból készült felnőtt és gyermek zokniknál 5-10 százalékos közötti árcsökkenés lesz.

számottevően, átlagosan mintegy 10 százalékkal csökken a rövidárutermekek árszínvonala.
/mti/

--

10.55/ra

-16-

11.5

bb.22. beérett a paradicsom a Lipóti üvegházakban

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

sokezer négyzetméter felületű üvegházban és fóliasátorban természetesen primőröket és virágféléket télen is a szigetközi Lipóton. a helyi termelészövetkezet termálvizzel fűtött üvegházaiiban a hét végén beérett a paradicsom. az első szállitmányokból - mintegy 30 mázsa paradicsomból - jutott budapest és több vidéki nagyváros üzleteibe is. szépen fejlődik a fejes saláta is, amelynek szedését egy hónap múlva kezdik./mti/

--

bb.23. befejeződött sopronban az országos történelmi előadói konferencia

vid/ra cz

1975. január 4.

két napig sopronban vitatták meg a második világháború végétől napjainkig terjedő időszak történelmi eseményeit. a történelmi kutatás problémáit az ország neves történészei. az előadói konferencia szombaton délben befejeződött. a résztvevők délután sopron műemlékeivel és történelmi nevezetességeivel ismerkedtek meg./mti/

--

bb.24. fővárosunkba érkezett a Lenini páncélautó

gg/szö/ra cz

1975. január 4.

hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére a magyar uttorok szövetsége és a magyr honvédelmi szövetség szervezésében a Lenin páncélautó végigjárja a felszabadító vörös hadsereg útját: battonyától nemesmedvesig. január 4-e és február 13-a között a felszabadító harcokat követve végigjárja a fővárosi kerületeket, és ott lesz a kerületi uttorcsapatok ünnepi gyűlésein. szombaton reggel 9 órakor a xviii.kerületi kossuth téren adta át a páncélautó parancsnoka a győzelem lángját az elsőként felszabadult budapesti kerületünk uttoróinak.

/folyt.köv./

11.25/ra

-17-

12.00

bb.24. / fővárosunkba ... folyt./ra

különérdekesség: a péncélautó felszereléséhez tartozik egy rádió adóvevő készülék is, melyen keresztül az amatőr rádióállomások összeköttetést teremthetnek az autó személyzetével./hívójele: ha 104 ua./ február 20-án a péncélautót komárom megye uttörői fogadják./mti/

--

bb.25. munkások a képtárban - új művelődési program indult a szocialista brigádok számára pécsen

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

„munkások a képtárban,, címmel új művelődési program indult a szocialista brigádok számára pécsen. a janus panonius muzeum és a kulturális rendezvények irodája minden szombaton muzeumlátogatásra hívja a szabadnapos munkásokat pihenőidejük kulturált eltöltése, művészeti ismereteik gyarapítása végett. az első képtárlátogatásra az új év első szabad szombatján került sor a pécsi modern magyar képtárban, amely a vidék leggazdagabb kép-és szoborgyűjteményét őrző. a kesztyűgyár és a posta szocialista brigádjainak tagjait romváry ferenc művészettörténész, a muzeum képző-és iparművészeti osztályának vezetője fogadta, s bemutatta a xx.századi magyar festészet, szobrászat és éremművészet kiváló alkotásait.

ezt követően minden szombaton a munkásoké lesz a képtár: minden alkalommal művészettörténész kalauzolja őket a képek-szobrok között. bemutatnak egy-egy itt őrzött híres magángyűjteményt, a műalkotások sorával illusztrálják az egyes stílusirányzatokat, képelemzéssel gyarapítják a látogatók vizuális kultúráját, s így tovább. később a munkások szabad szombatos művelődési programját - kívánságuknak megfelelően - kiterjesztik más pécsi muzeumokra: a szolnoki és a csontváry muzeumba, a régészeti, a néprajzi és a természeti kiállításra is./mti/

--

11.30/ra

-18-

no

bb.26. a szünetekben is tanultak a fizikai dolgozók tehetséges gyermekei - 200 vas megyei fiatalot készítettek elő egyetemi felvételre

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

szombaton fejeződött be szombathelyen az az egyetemi, főiskolai felvételre előkészítő hat napos tanfolyam, amelyet a szakszervezetek vas megyei tanácsa és a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága szervezett kétszáz vas megyei fizikai dolgozó tehetséges gyermeke számára. a tanfolyamon a megye legjobb pedagógusai huszonkét tanulócsoporthoz, nyolc felvételi tantárgyból készítettek fel a fiatalokat a felvételi vizsgára.

a továbbtanulásra készülőket áprilisban újabb hat napot töltenek együtt hasonló céllal, majd érettségi után néhány választott oktatási intézmény is vendégül látja őket, módot adva felkészülésük ellenőrzésére.

a szüneti, egyetemi, főiskolai felvételre előkészítő tanfolyamot most már a hatodik alkalommal szervezték meg. az eddigi tapasztalatok igen kedvezőek. az előkészítő végzetek 70-80 százalékát felvették a felsőoktatási intézményekbe./mti/

--

bb.27. megkezdődött a téli gépjavítás szolnok megye mezőgazdasági üzemeiben

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

szolnok megye mezőgazdasági üzemeinek, tsz-einek, állami gazdaságainak gépműhelyeiben megkezdődött a téli gépjavítás. a rendkívüli őszi időjárás, alaposan próbára tette a gépeket, az erő-és munkagépek zöme szinte teljes felújításra szorult. a megyei agrokör vállalat felkészült arra, hogy a nagyüzemek alkatrész igényeit kielégítse. a nagy forgalomra már az elmúlt év utolsó negyedében számítottak, s a gyártó üzemektől mintegy tíz millió forint értékű alkatrészt előre megrendeltek. a tsz-ek és állami gazdaságok egy részével alkatrész tárolási szerződést kötöttek. a tél folyamán is kooperációs kapcsolatot tartanak a társ agrokör vállalatokkal, esetenként alkatrészek gyártását is vállalják a hiányzó készletek pótlására. a vállalat „zöld utat,, biztosít az alkatrész szállítmányokhoz./mti/

--

bb.28. az új év első naposcsibéi

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

a balatonnagyberek állami gazdaság baromfikeltető állomásán kibujtak a tojásokból az új év első kiscsibéi. az első szállítmányt - huszezer naposcsibét - barcsra, marcaliba, kutasra és balatonmáriára továbbították./mti/

12.00/ra

-19-

no

embargo: 19.00 óráig

bb. 29. tájékoztató

a nemzetközi utasforgalomra vonatkozó egyes intézkedésekről

sl/ie/il cz

1975. január 4.

a pénzügyminisztérium és a magyar nemzeti bank - az utasforgalomban érvényben levő alapvető pénzügyi rendelkezések megváltoztatása nélkül - intézkedéseket hozott.

Ismeretes, hogy az utóbbi években - különösen 1973-1974-ben - számos országban, melyekkel elszámolásainkat konvertibilis valutában bonyolítjuk le, egyre növekvő és országonként változó mértékű infláció következett be. ez mutatkozik meg fogyasztói árszínvonaluk felgyorsult növekedésében, beleértve a turizmussal összefüggő áruk és szolgáltatások árszínvonalát is. ugyanakkor hazánkban gazdaság-politikai döntéssel, jelentős költségvetési terheket vállalva, minimális mértékűre korlátoztuk a fogyasztói árszínvonal emelkedését. a turizmussal összefüggő áruk és szolgáltatások árszínvonala is csak jóval kisebb mértékben nőtt, mint az említett országokban. ezen országok valutáinak forint-árfolyama ezeket a változásokat nem követte megfelelően.

a forint értéke és a fent jelzett valuták forint árfolyama közötti aránytalanság mérséklése érdekében szükségessé vált a forint felértékelése, azaz a konvertibilis elszámolási valuták pótlékolt forint-árfolyamának csökkentése. az 1975. január 1-i hatályú bevezetett, a szerdai lapokban közzétett új pótlékolt árfolyamok valutánként változó mértékben, átlagosan 6 százalékkal alacsonyabbak az eddigiéknél. ez az intézkedés azt jelenti, hogy mindazok - magyarok és külföldiek egyaránt -, akik e valutákból beváltanak, az eddigiéknél kevesebb forintot kapnak, akik pedig e valutákból vásárolnak, kevesebb forintösszeget fizetnek.

a konvertibilis valutaelszámolási országokba /ideértve jugoszláviát is / turista utlevéllel külföldre utazó magyar állampolgárok továbbra is személyenként és utazásonként 3.300 forintért vásárolhatnak valutát, de ezért a forint összegért az árfolyam-csökkentésekkel arányosan nagyobb valutaösszeget kapnak, mint eddig !/pl. az eddigi 141 dollár helyett 151 dollárt./ /folyt.köv./

- 20 -

bb. 29. /tájékoztató 1. folyt./11

jugoszláviai turista utazáshoz ezideig előzetes valutaigénylésre nem volt szükség. miután jugoszláviával két év óta ugyan-csak konvertibilis valutaelszámolásunk van, a népgazdaság devizális érdekeinek érvényesítése céljából 1975. január 1-től a jugoszláviába szülő turista utlevélkérelem benyújtásához a kérelmezőnek rendelkeznie kell a magyar nemzeti bank előzetes valutakiutalási engedélyével. ilyen engedély a jövőben kétévenként igényelhető. jugoszláviába irányuló turista utazások /egyéni vagy csoportos/ között legalább egy naptári évnek kell eltelnie, amelyben az utazni kívánó magyar állampolgár magán céllal /egyéni vagy csoportos/ turistaként, illetve látogató utlevéllel /konvertibilis valutaelszámolási országba nem utazott

1975-ben nem igényelhet jugoszláviai turista utazáshoz valutát, aki 1973-ban és 1974-ben, tehát mindkét évben turistaként járt jugoszláviában, vagy az egyik évben tőkés országban, a másik évben pedig jugoszláviában, valamint az, aki 1974-ben tőkés országban volt turista uton.

azok a magyar állampolgárok, akik 1974. december 31. előtt kiadott, jugoszláviai turista utazásra jogosító kiutazási engedéllyel rendelkeznek, a valutát úgy vásárolhatják meg, hogy az ibusz és az otp erre felhatalmazott fiókjainál 1975. január 31-ig előzetes valutakiutalási engedélyt kérnek. ezeket az engedélyeket a magyar nemzeti bank külön eljárás nélkül adja ki az érdekelteknek.

a jugoszláviai turista utazásra napi 250 ft-ért, összesen legfeljebb 3 300 ft-ért lehet valutát igényelni. változatlanul forintért vásárolhatók meg a turista utlevél birtokában a különböző menetjegyek, a személygépkocsival utazó turisták pedig üzemanyagvásárlás céljára külön valutaellátásban részesülnek.

egyéb konvertibilis valutaelszámolási országokba irányuló turista utazáshoz az eddigi rendszernek megfelelően, az utlevélkérelem benyújtása előtt valutát kell igényelni a magyar nemzeti banktól. ezekhez az utazásokhoz változatlanul akkor lehet valutát igényelni, ha a kérelmező két egymást követő naptári évben nem járt magáncéllal ilyen országban. jugoszláviai magánutazás után azonban egy naptári év elteltével lehet valutaigényléssel a magyar nemzeti bankhoz fordulni.

/folyt.köv./

- 21 -

bb. 29./tájékoztató ...2. folyt./it

a konvertibilis valutaelszámolású országokba /ideértve jugoszláviát is / látogatóként kiutazók valutaellátásának javítása érdekében utazásonként az eddigi 300 forint helyett 500 ft értékű valuta vásárolható /igy pl. az eddigi kereken 13 dollár helyett, figyelembe véve a pótlékolt árfolyam változását is kereken 23 dollár./

akik látogató utlevéllel utaznak jugoszláviába, 1975. január 1-től forintért csak volán autóbusszjáratra, vagy má-
lév repülőgép-járatra vehetnek menetjegyet. vasúti menetjegy forintért csak a magyar határig vásárolható.

módosulnak 1975. január 1-től egyes utlevél illetékek is. a turista utlevél illetéke konvertibilis valutaellátás e-
setén - ideértve a jugoszláviába érvényes utlevél illetékét is - egységei 600 forint. a tőkés országokba érvé-
nyes látogató utlevél, illetőleg kiutazási engedély illeté-
ke minden alkalommal 400 ft. a jugoszláviába szülő látogató
kiutazási engedély illetéke alkalmanként 100 ft.

a rubel elszámolású országokba utazó magyar állampolgá-
rok valuta-ellátásainak rendje és mértéke nem változik. az
évi valutakeret ezekbe az országokba továbbra is 8 000 fo-
rintnak megfelelő összeg./mti/

--

-22-

bb.30. koszoruzás gidófalvy Lajos emléktáblájánál

t/pr/gk/szö/ra cz

1975. január 4.

harminc esztendeje halt hősi halált gidófalvy Lajos őrnagy, a magyar antifasiszta ellenállás kiemelkedő alakja, a kiska an-
tifasiszta zászlóalj parancsnoka. az évforduló alkalmából szom-
baton koszoruzási ünnepséget tartottak emléktáblájánál, angyal-
föld róla elnevezett utcájában. a megemlékezés virágait a xiii.
kerületi pártbizottság, valamint népfrentbizottság, az egykori
bajtársak, a hozzátartozók és barátok, valamint a gidófalvy nevet
viselő budapesti munkásbrigádok nevében helyezték el./mti/

--

bb.31. hétfőn megnyitják az alsó rakpartokat

i/pr/gk/szö/ra cz

1975. január 4.

a fővárosi tanács közli: levonulóban van a duna árhullá-
ma, ezért a budapesti rakpartokat hétfőn reggel ismét megnyit-
ják a forgalom előtt./mti/

--

bb.32. lassan apad a bodrog készenlétben a jégtörő „flotilla,,

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

az észak-magyarországi tisza-szakaszon szombatra tovább ja-
vult a helyzet. kenézlő és zemplénagárd között megszüntették a
készültséget, míg a tokajujlőrincfalva közötti részen első foku a
védelem. a tisza szombatra virradóan leninvárosnál tetőzött. a
tiszadobi főcsatornánál keresztgát építését kezdték meg.

nem emnyire kedvező a helyzet a bodrogon. a nagyon lassu
apadás miatt az országhatár és sárospatak között továbbra is
fenntartották a harmadfoku készültséget. a töltések koronáját
ezen a részen homokzsákokkal erősítik. a hullámverésnek kitett
helyeken több mint százan terítik a műanyag fóliát, rakják a rő-
zsekötegeket. mind a bodrog, mind pedig a tisza térségében hat
szivattyutelepet állítottak üzembe. ezekkel naponta több mint
négy százezer köbméter vizet szivattyuznak vissza a folyó-medrek-
be.

a jegesedés a folyókon még nem számottevő. a hőmérséklet to-
vábbi lehülésére számítva azonban az észak-magyarországi vízügyi
igazgatóság tiszalöknél és kiskörénél állomásozó, hat jégtörő
hajóból álló „flotilláját,, készenlétben helyezték./mti/

--

12.15/ra

-23-

12.15/ra

bb.33. pollack mihály -ra emlékeztek szegeden

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

Szegeden szombaton megemlékeztek Pollack Mihályról, a magyar klasszicista építészet kimagasló mesteréről, a nemzeti múzeum és több más nevezetes középület tervezőjéről, halálának 120. évfordulóján. Ez alkalomból a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége Csongrád megyei szervezetének képviselői megkoszorúzták az építész szobrát a szegedi nemzeti panteonban./mti/

-. -

bb.34. ötvenezer tonnával növelik az idén a kőolajtermelést az alföldi olajbányászok

vid/ká/ra cz

1975. január 4.

A nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat dolgozói a munkások között kapcsolódtak be a kongresszusi munkaversenybe. Választották, hogy 1974 évi kőolajtermelési tervüket 20 ezer, stabilgazolin termelési tervüket 16 ezer tonnával, évi eredménytervüket kilencven millió forinttal teljesítik túl. A termelésnövekedést kizárólag a termelékenység növelésével kívánták elérni. A kitűzött célokat teljesítették. A vállalat husz ezer tonna helyett 37.000 tonna kőolajat hoztak felszínre, a stabilizált gazolin termelését 26.000 tonnával, az eredménytervet 120 millió forinttal teljesítették túl. A többlettermelést teljes egészében a termelékenység növelésével érték el.

A kongresszusi munkaverseny első szakaszának sikeres lezárása után a vállalat szocialista brigádjai, dolgozói 1975-ben még nagyobb feladatokat oldanak meg. Kőolajból ötvenezer tonnával növelik a termelést, földgázból 600 millió köbméterrel többet értékesítenek, mint 1974-ben. A következő hetekben termelési tanácskozásokon beszélnek meg a célkitűzések sikeres teljesítésének módjait./mti/

-. -

13.05/ra

-24-

1330

bb.36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke január 4-én 13.00 óráig:

ra se

1975. január 4.

1. egyetemi idegnyelv-oktatás
2. toronyház veszprémben
3. támogatás a védett népi épületek felújítására
4. télapó ünnepek a szu kultura házában
5. csikóménes
6. tanfolyam fotóamatőröknek
7. pályázat lakóház tervezésre
8. tv jövő heti programja
9. szegedi vasúti rekord
10. talajjavítás az Őrségben
11. házgyár kecskeméten
12. tsz koncentráció baranyában
13. együttműködés a gépek jobb kihasználására
14. biztonsági berendezések
15. felvételre előkészítő tanfolyamok
16. hűtőház zalaegerszegen
17. elhunyt palicz mihály
18. egyetemista kalauzok pécsett
19. rendőrségi hírek
20. halálos baleset
21. árváltozások
22. paradicsom
23. történelmi előadói konferencia
24. bpestre érkezett a lenini páncélautó
25. munkások a képtárban
26. egyetemi előkészítés
27. téli gépjavítás
28. naposcsibék
29. tájékoztató
30. koszoruzás
31. hétfőn megnyitják az alsó rakpartokat
32. lassan apad a bodrog
33. megemlékezés pollack mihályról
34. kőolajtermelés
35. időjárás
36. hírjegyzék

/mti/

-. -

13.10/ra

-25-

1335

bb.35. időjárásjelentés

ra cz

1975. január 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 4-én, szombaton 12 órakor:

párás, többfelé napközben is ködös idő.

a gyors időjárás-változást, változékony, csapadékos időt okozó különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu óceáni levegőhullámok továbbra is a kontinens északi részén haladnak nyugatról kelet felé. a skandináv-félsziget nyugati részén, valamint a szovjetunió európai területének középső és északi vidékén többfelé havazik, helyenként havas eső, eső esik. európa déli felén továbbra is változatlan a helyzet: többfelé párás, ködös az idő. a kárpát-medence időjárásában a következő 36 órában lényeges változás nem várható.

hazánkban pénteken szeszélyes területi eloszlásban többfelé egésznap párás, ködös idő volt. máshol változóan felhős volt az ég, de a napsütés időtartama sehol sem haladta meg az 5 órát. a legmagasabb nappali hőmérséklet eloszlása követte a köd eloszlását: a ködös helyeken csak mínusz 2, plusz kettő, máshol viszont 4,8 fokig emelkedett a hőmérséklet, éjszaka 0, mínusz 8 fokig hűlt le a levegő. néhány helyről ködszitalást, zuzmaraképződést jelentettek. szombaton délelőtt az ország nagy részén folytatódott a párás, ködös idő. több helyről jelentettek zuzmarás ködöt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 3, plusz 1 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 0,1 fok volt, a százéves átlagnál 0,9 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszinre átszámított légnyomás 771 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás vasárnap estig:

jobbára erősen felhős, párás, főként keleten többfelé napközben is ködös idő, helyenként ködszitalással, zuzmarával, az ország északi részén egy-két helyen kisebb esővel. általában egyenget, változó irányú dunántulon időnként kissé megélénkülő nyugati, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, mínusz 7 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap a tartósan ködös helyeken 0 fok körül, máshol 5 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél 614 cm.

mti/

13.20/ra

1340

-26-

bb.37. budapesti influenza-jelentés - mit tehetünk a szövődmények ellen?

1/r6/gk/szö/ra cz

1975. január 4.

az év végi ünnepeken tapasztalt átmeneti csökkenés után budapesten január 2-án ismét influenza csúcsot regisztráltak: 17 ezer új beteget jelentettek. a fővárosi tanács illetékesei úgy tájékoztatták az mti munkatársát, hogy január 3-án is 13 750 további megbetegedést észleltek, s e két napon összesen mintegy félezer budapestit szállítottak kórházba, döntően szövődmenyes tünetekkel.

a szövődmenyekről, megelőzésük módjáról, az influenzás beteg célszerű viselkedéséről a lászló kórház illetékesei elmondták, hogy az influenza magas lázzal, ugynevezett toxikus tünetekkel jelentkezik, s az esetek túlnyomó többségében csupán 4-7 napig tartó betegséget jelent. a jelenlegi járványt okozó vírus felnőtteknél legtöbbször nem okoz szövődmenyt, amit a megbetegedettek és a kórházba kerültek aránya is bizonyít. a szövődmenyek kialakulására elsősorban a betegség második felében - a negyedik-ötödik nap táján - kerülhet sor, jelentkezését a már csökkenő tendenciát mutató láz újbóli felszökése a lázgörbe ugynevezett második hullámának kialakulása jelzi. a szövődmenyek a legtöbb esetben a légutakban, illetve tüdőgyulladás formájában jelentkeznek, s leginkább idősebb embereknél fordulnak elő, akik már eleve krónikus légúti, vérkeringési vagy egyéb krónikus betegségekben szenvednek. kivételesen a nagyon súlyos influenza fertőzés már a betegség első szakaszában is járhat a mélyebb légutak és a tüdő megbetegedésével, szerencsére azonban ezek az esetek a mostani járványnál is igen ritkán fordulnak elő.

az influenza esetén döntő, hogy a beteg kísérje figyelemmel az átmeneti állapot javuló tendenciája mellett a láz alakulását, s idejében figyeljen fel arra, ha esetleg egy második lázas hullám jelentkezik. egyébként az esetleges szövődmeny megelőzésére sem kell többet tennie a betegnek, mint amit az influenza kezdetekor az orvos tanácsol a viselkedésre és a gyógykezelésre vonatkozóan. a második lázas periódus jelentkezésekor egyetlenül újból orvoshoz kell fordulni, aki az eddigi kezelést kiegészítheti a szövődmenyeknek megfelelő gyógykezeléssel, avagy szükség szerint a kórházba szállításról gondoskodik.

/folyt.köv./

13.30/ra

-27-

1345

bb.37. / budapesti ... folyt./ra

az influenzás megbetegedés előtt az egészséges szervezetnek az esetleges szövődmények megelőzésére baktériumellenes gyógyszerre, vagy antibiotikumra nincs szüksége.

Legcélszerűbb - hangzik a tanács - ha a gyógyszer milyenségének és mennyiségének megválasztását az ilyen beteget már előzetesen ismerő körzeti orvos dönti el, aki az alapbetegség ismeretében helyesen tudja megválasztani a beteg számára leginkább megfelelő gyógyszert. nem célszerű, ha a beteg vagy hozzátartozói próbálnak dönteni ebben a kérdésben. mert ehhez nemcsak a beteg mindenkori állapotának, hanem a gyógyszerek hatásainak alapos ismerete is szükséges./mti/

bb.38. Lottó nyereményjegyzék

fé la 1975. január 4.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint az 1. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4. találatos szelvénye 100 fogadónak volt, nyereményük egyenként 41.596.- ft.

3 találata 6.371 fogadónak volt, nyereményük egyenként 326.- ft.

2 találatos szelvények száma 162.573 db, ezekre egyenként 16.-ft-ot fizetnek./mti/

16.00/fé

-28-

Tól 16.00

bb.39. időjárásjelentés

mm/p la a meteorológiai intézet jelenté¹⁹⁷⁵ 1975. január 4.-én, szombaton este: páras idő.

várható időjárás vasárnap estig: általában felhős, páras, többfelé ködös idő. elszórta futó csapadék, ködcsitálás, zuzmára-képződés. mérsékelt, helyenként átmenetileg megélénkülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: az erősen páras, ködös helyeken nulla fok körül, a ködmentes részeken plusz 5 fok közelében./mti/

bb.40. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától zárásig

p /la

1975. január 4.

37. influenza
38. Lottó
39. időjárásjelentés
40. hírjegyzék. /mti/

-. -

20.15/p

-29-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője : burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal
Lakatos erzsébet

F. 20.25